

امنیت در فضاهای شهری

سمانه دباغچی^۱، گلزار یونسی^۲

۱- هیئت علمی آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، البرز، ایران.

s.dabbaghchi@modares.ac.ir

۲- هیئت علمی آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، البرز، ایران.

gyounesi@yahoo.com

چکیده

احساس امنیت در فضاهای شهری یکی از مهمترین شاخصهای کیفیت فضای شهری محسوب می شود و به رغم آنکه مسئله امنیت در هر جامعه یک مسئله پیچیده و دارای ابعاد متنوع و متعدد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی می باشد، ولی در تامین این نیاز نباید از نقش موثر عوامل محصلی و کالبدی غافل شد. یکی از شاخه های مطالعاتی مهم روانشناسی محیطی در دهه های اخیر بررسی الگوهای موقعیتی جرم بوده است. تحقیقات نشان می دهند که جرم در مکان و موقعیت خاصی اتفاق می افتد در مقاله حاضر پس از ذکر ضرورت های نظری در حوزه امنیت فضاهای شهری، بررسی نظریه های پایه و مروری بر نمونه های موجود فضاهای قابل دفاع پرداخته خواهد شد.

واژگان کلیدی: امنیت، فضای امن شهری، CPTED، فضای قابل دفاع، کاهش جرایم شهری، طراحی شهری.

۱- مقدمه

در روانشناسی محیطی رفتار انسان تحت تأثیر عواملی چون عوامل فیزیکی محیط، داده های نمادین، داده های طراحی و روح محیط قرار دارد. به طور متقابل انسان نیز با رفتار خود که ناشی از جنبه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و شخصیتی است بر محیط تأثیر می گذارد و آن را در جهت ارضای نیازهای فیزیولوژیک و اجتماعی خود دگرگون کرده، فضا را سازماندهی می کند. یونگ در مورد سیستمهای رفتاری معتقد است

^۱ دانشجوی دکتری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.